

PRAWA CZŁOWIEKA / PRAWA UCZNIĄ

Zestawienie bibliograficzne w wyborze
za lata 1980-2008

PRAWA CZŁOWIEKA

WYDAWNICTWA ZWARTE

(Książki dostępne w Bibliotece Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

CZŁOWIEK, jego wolność i prawa a polityka : tradycja i współczesność / red. Adam Hrebenda, Wojciech Kaute. - Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2002

KONTAKTY z ludźmi "Innymi" jako problem wychowania, opieki i resocjalizacji / red. Bogumiła Kosek-Nita, Danuta Raś. - Wyd. 2 popr.. - Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2007

KUŹNIAR Roman : **O prawach człowieka : idee, instytucje, praktyka.** - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 1992

MICHAŁOWSKA Grażyna : **Ochrona praw człowieka : w Radzie Europy i w Unii Europejskiej.** - Warszawa : Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, cop. 2007

MICHAŁOWSKA Grażyna : **Prawa człowieka i ich ochrona.** - Warszawa : WSiP, 2000

PRAWA człowieka : dokumenty międzynarodowe / oprac. i przekł. Bożena Gronowska, Tadeusz Jasudowicz, Cezary Mik. - Wyd. 2 popr., uaktual. i uzup. (edycja szkolna). - Toruń : Wydawnictwo COMER, 1993

PRAWA człowieka : wybór dokumentów międzynarodowych / oprac. i przekład Bożena Gronowska, Tadeusz Jasudowicz, Cezary Mik. - Toruń : TNOiK "Dom Organizatora", 1999

PRAWA i wolności człowieka : scenariusze lekcji dla szkół średnich i podstawowych : praca zbiorowa / red. Ewa Stawowy. - Kraków : "Impuls", 1996

PRAWA człowieka. Dokumenty międzynarodowe / oprac. i przekład Bożena Gronowska, Tadeusz Jasudowicz, Cezary Mik. - Wyd. 2 [ed.szkolna], popr., uaktualn. i uzup.. - Toruń : "Comer", 1993

PRAWA człowieka : poradnik nauczyciela : praca zbiorowa / red. Katarzyna Koszewska. - Warszawa : Wydawnictwo CODN, 2002

PRAWA człowieka i ich ochrona : podręcznik dla studentów prawa i administracji / [Bożena Gronowska [i in.]]. - Toruń : Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa "Dom Organizatora", 2005

RUTKOWSKA-PASZTA Małgorzata : **Prawa człowieka w edukacji obywatelskiej.** - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1998

STADNICZEŃKO Stanisław Leszek : **Zarys pedagogiki prawa : wybrane zagadnienia prawne dla pedagogów.** - Wyd. 2 poszerz.. - Opole : Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 1997

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

(Artykuły dostępne w Czytelni Biblioteki Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

DZIERZGOWSKA Irena : *Demokratyczna szkoła?* // Dyrektor Szkoły. - 2008, nr 4, s. 8, 10-11
Czy szkoła przekazuje właściwą wiedzę na temat demokracji. Czy szkoła uczy umiejętności potrzebnych w demokratycznym życiu. Czy szkoła wyrabia właściwe demokratyczne postawy uczniów. Prawa człowieka w szkole. Samorządność uczniów.

DZIERZGOWSKA Irena : *Podstawy prawa oświatowego : lekcja 4/15 rok szkolny 2006/2007* // Dyrektor Szkoły. - 2006, nr 12, dod. I-VIII
Najprostsza teoria prawa. Wyjaśnienie niektórych terminów. Akty prawne obowiązujące w oświacie. Dokumenty o nauczaniu w szkole praw człowieka.

EUROPEJSKI konkurs szkolny Europa w szkole pod honorowym Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej „Prawa człowieka i ja” z okazji 50-lecia Rady Europy rok szkolny 1998/99 (ósma polska edycja) // Wiadomości Historyczne. - 1999, nr 2, s.125-126

FLESZAR Halina : *Prawa człowieka - zestawienie bibliograficzne* // Biblioteka w Szkole. - 1995, nr 5, s. 1
Wydawnictwa książkowe i artykuły w czasopiśmie z lat 1980-1994

GRZEMNY Dariusz : *Ale jak mam narysować Europejczyka? : czyli o edukacji na rzecz praw człowieka czyli o Kompasie* // Wszystko dla Szkoły. - 2006, nr 4/5, s. 4-9
Artykuł jest omówieniem działań w ramach programu Kompas służących edukacji na rzecz praw człowieka.

KĘDZIA Zdzisław : *Współczesne wyzwania wobec praw człowieka* // Sprawy Międzynarodowe. -2003, nr 3, s. 5-35
Czynniki determinujące obecną sytuację w międzynarodowej ochronie praw człowieka.

KOŁODZIEJCZYK Marta : *Prawa człowieka wyznacznikiem tożsamości międzynarodowej Unii Europejskiej*// Sprawy Międzynarodowe. - 2006, nr 2, s. 78-98

KOMPAS - edukacja o prawach człowieka w pracy z młodzieżą // Wszystko dla Szkoły. - 2006, nr 6, s. 18-24
Artykuł zawiera omówienie Konwencji o Prawach Dziecka w publikacji "Kompasu" powstałej z inicjatywy Rady Europy przy współpracy Stowarzyszenia dla Dzieci i Młodzieży SZANSA oraz Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli.

KOSOWSKA Joanna : *Prawa człowieka a humanistyczne podejście w nauczaniu języka angielskiego.* - Bibliogr. // Języki Obce w Szkole. - 2006, nr 3, s. 93-98
Edukacja na rzecz praw człowieka - zajęcia.

KOZAK Małgorzata : *Edukacja o prawach człowieka - problemy realizacyjne.* - Bibliogr. // Nowa Szkoła. - 2007, nr 8, s. 10-18
Edukacja dzieci w zakresie znajomości ich praw. Metodyka nauczania pedagogiki praw człowieka.

MAREK Lucyna : *Scenariusz lekcji wychowawczej* // Aura. - 2004, [nr] 2, dod. "Dodatek ekologiczny dla szkół" nr 113, s. 10
Temat: Podstawowe prawa człowieka.

MARKIEWICZ Zofia : *Prawa człowieka i podstawowe wolności : konkurs w szkole podstawowej* // Poradnik Bibliotekarza. - 1996, nr 11, s. 23-24

NOWICKI Marek : *Co to są prawa człowieka?* // Niebieska Linia. - 2000, nr 1, s. 6-9

PACHOCIŃSKA E. : *Prawa człowieka a wychowanie* // Edukacja i Dialog. - 1993, nr 8, s. 25-28

PODSIADŁO-DACEWICZ Izabela, POLEGANOW Boris : *Odkrywamy Prawo Humanitarne* // Wszystko dla Szkoły. - 2006, nr 7/8, s. 15-28

POGORZELSKA Marzanna : *Lekcja języka - lekcją praw człowieka* // Języki Obce w Szkole. - 2008, nr 3, s. 97-100

PRAWO do nauki - podsumowanie i rekomendacje monitoringu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2003, [nr] 7, s. 13-18
Dyskusja na temat, czy państwo wywiązuje się z obowiązku tworzenia warunków edukacji na poziomie podstawowym i średnim. Organizacja opieki przedszkolnej. Zasady finansowania szkół. Pomoc socjalna.

STACHURA Monika : *Prawa człowieka* // Cogito. - 2008, nr 3, s. 96-98

STASZEWSKA Anna : *Z perspektywy praw człowieka. Cz. I- II* // Niebieska Linia. - 2001, nr 2, s. 16-18 ; nr 3, s. 22-24

SZCZEPANKIEWICZ-BATTEK Joanna : *Rola geografii w kształtowaniu postaw tolerancji.* - Bibliogr. // Geografia w Szkole. - 2007, nr 1, s. 26-28

SZYMAŃSKI Radosław : *Scenariusz zajęć zintegrowanych dla klasy III szkoły podstawowej o prawach człowieka* // Nauczyciel i Szkoła. - 2007, nr 1/2, s. 248-253

URKIEL Barbara : *Plan wynikowy do programu Kształcenia Obywatelskiego w Szkole Samorządowej*
Pierwsze cztery rozdziały planu wynikowego (rozkład materiału) obejmujący umiejętności obywatelskie, samorząd lokalny, zasady demokracji i prawa człowieka.

WLAZŁY Danuta : *Prawa i powinności człowieka : scenariusz zajęć dla klasy IV.* - Bibliogr. // Wszystko dla Szkoły. - 2005, nr 10, s. 12

WOJTASZEWSKA Lidia : *Czy uczyć znajomości praw człowieka i praw dziecka w szkole podstawowej* // Dyrektor Szkoły. - 2007, nr 10, s. 22-23
Zajęcia mogą być realizowane przez pedagoga szkolnego i nauczyciela biblioteki w ramach lekcji bibliotecznych albo na lekcjach wychowawczych. Klasy I-III i IV-V - zajęcia raz w roku 10 XII w Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka. Klasy VI - warsztaty edukacyjne zakończone konkursem na ten temat.

WRÓBLEWSKI Konrad : *Prawa człowieka* // Cogito. - 2007, nr 8, dod. "Matura" s. 76-77
Powtórzenie wiadomości z WOS-u.

ZIĘBA Antoni : *Od poczęcia do naturalnej śmierci : potrzeba wzmocnienia konstytucyjnej ochrony życia człowieka* // Wychowawca. - 2006, nr 10, s. 28-29

ŻEPIELSKA Joanna : *Prawa człowieka w życiu codziennym* // Gazeta Szkolna : aktualności. - 2003, nr 47, dod. s. III
Jak wykorzystać metaplan. Scenariusz zajęć z edukacji humanitarnej dla gimnazjum.

ŻYWCZOK Alicja : *Poszanowanie godności człowieka - "klucz" pedagogicznego autorytetu.* - Bibliogr. // Chowanna. - T. 1 (2006), s. [70]-84

PRAWA UCZNIA

WYDAWNICTWA ZWARTE

(Książki dostępne w Bibliotece Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

BOJARSKA Lucyna BRZEZIŃSKI Krzysztof, REK Tomasz : ***Dziecko w szkole.*** - Warszawa : Rzecznik Praw Dziecka, 2006

CHODOROWSKA Małgorzata : *Prawa dziecka-ucznia jednym z podstawowych komponentów wychowania podmiotowego* // W: ***Dziecko w kręgu wychowania*** / red. Bogusława Jodłowska. - Kraków : Oficyna Wydaw. "Impuls", 2002. - **S. 215-224**

CLARK Anne-Marie, DZIERZGOWSKA Irena, THOMPSON Marion : **Standardy edukacyjne i uprawnienia ucznia : moduł 4B : materiały dla uczestnika**. - Warszawa : MEN, 1996

CLARK Anne-Marie, DZIERZGOWSKA Irena, THOMPSON Marion : **Standardy edukacyjne i uprawnienia ucznia : moduł 4B : przewodnik dla edukatora**. - Warszawa : MEN, 1996

DZIERZGOWSKA Irena : **Standardy edukacyjne i uprawnienia ucznia : moduł 4B : [przewodnik dla edukatora] : suplement**. - Warszawa : MEN, 1997

SOCHA Elżbieta : *Prawa ucznia we współczesnej szkole* // W: **Prawa dziecka : wybrane aspekty** / red. Izabela Marczykowska. - Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2006. - **S. 115-124**

STAFIEJ Ewa : *Wpływ reformy edukacji na respektowanie praw dziecka w szkole* // W: **Prawa dziecka : wybrane aspekty** / red. Izabela Marczykowska. - Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2006. - **S. 125-135**

WALC Wiesława : *Prawa dziecka w polskiej szkole* // W: **Szkoła w nauce i praktyce edukacyjnej. T. 2** / red. Bożena Muchacka. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2006. - **S. 417-426**

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

(Artykuły dostępne w Czytelni Biblioteki Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

BIEGAŃSKA Atletka : *Czy uczniom potrzebny jest specjalny rzecznik?* // Dyrektor Szkoły. - 2007, nr 10, s. 14-15

Rzecznik Praw Dziecka. Czy należy powołać rzecznika praw ucznia?

BOCIAN Beata : *Prawa ucznia w szkole na przykładzie prawa do prywatności* // Nowa Szkoła. - 2008, nr 2, s. 30-39

Wyniki i analiza badań przeprowadzonych wśród nauczycieli, uczniów i rodziców dotyczących prawa do prywatności.

CZEGUS Elżbieta : *"Naucz się upominać o swoje prawa, ale pamiętaj, że inni też je mają"* : scenariusz imprezy szkolnej dla klas IV-VI // Klanza w Szkole. - 2004, nr 1, s. 33-36

FLIS Renata : *Prawa dziecka to też prawo* // Edukacja i Dialog. - 2006, nr 10, s. 42-43

GAWRON Roman : *Uczeń ponad prawem* / rozm. przepr. Beata Igielska // Głos Nauczycielski. - 2005, nr 26, s. 5

GAŚTOŁ Barbara, RYNIĘWICZ Danuta : *Wizyta na średniowiecznym dworze królewskim : scenariusz zajęć otwartych dla rodziców uczniów klas I połączony z tworzeniem klasowego Kodeksu Ucznia* // Wszystko dla Szkoły. - 2002, nr 12, s. 15

GOLLIS Mariola : *Moje prawa i obowiązki : scenariusz godziny wychowawczej dla kl. I gimnazjum* // Wychowawca. - 2007, nr 10, s. 25

GRACKI Andrzej : *Prawa ucznia : wartość czy zagrożenie?*. - Bibliogr. // Dyrektor Szkoły. - 2007, nr 6, s. 48-49

JAKSIM Marianna : *Prawa ucznia i prawa dziecka w edukacji obywatelskiej* // Wiadomości Historyczne. - 2001, [nr] 2, s. 79-81

Zagadnienia te realizowane są na lekcjach historii i społeczeństwa w szkole podstawowej, historii i wiedzy o społeczeństwie w gimnazjum oraz sztuki i godzin wychowawczych.

JANICKI Piotr : *Obywatel dorosły uczeń* // Dyrektor Szkoły. - 2007, nr 3, s. 23-[25]

Relacje między uczniem pełnoletnim a szkołą.

JENDRZEJEWSKA Barbara Wiesława : *Mam prawo! Asertywne prawa ucznia* // Wszystko dla Szkoły. - 1997, nr 10, s.5

- KORDZIŃSKI Jarosław : *Kodeks nauczyciela*. - Bibliogr. // Dyrektor Szkoły. - 2008, nr 6, s. 12-13
Kodeks ucznia - powinien zawierać postawy i zachowania uczniów konieczne akceptowane w szkole.
- KOWALSKI Michał : *Uczniowie chcą szkoły nowoczesnej* / rozm. przepr. Przemysław Sadura // Głos Nauczycielski. - 2006, nr 29/30, s. 5
Prawa ucznia w polskiej szkole. Rozmowa z prof. Michałem Kowalskim, socjologiem z Uniwersytetu Warszawskiego.
- KUSZAK Roman : *Status prawny ucznia po akcesji* // Edukacja i Dialog. - 2003, nr 5, s. 38-45
(prawa ucznia)
- NOWAK Małgorzata : *Dzień z rzecznikiem praw ucznia* // Nowa Szkoła. - 2003, nr 5, s. 44-47
- OSUCH Maciej : *"Rzecznicy praw ucznia" - czyli mity i fakty* // Dyrektor Szkoły. - 2005, nr 12, s. 44-48
- OSUCH Maciej : *Słabe strony statutu szkoły, czyli o prawach ucznia*. // Dyrektor Szkoły. - 2004, nr 10, s. 47-51
- PASZKOWSKI Marcin, SZYMAŃSKI Tomasz : *Prawa dziecka i ucznia (wybór literatury)* // Nowa Szkoła. - 1999, nr 9, s.57-58
Zestawienie bibliograficzne w wyborze.
- PIWCZYK Ewa, AMBROZIAK Iwona : *Jako uczeń mam prawo... : propozycja zajęć na temat praw ucznia* // Biblioteka w Szkole. - 2002, [nr] 3, s. 16-17
Na lekcję wychowawczą.
- PUŚLECKI Władysław : *Integracja a wspieranie rozwoju ucznia* // Życie Szkoły. - 2001, [nr] 10 , s. 579-587
Podmiotowość i pełnomocność. Prawa i obowiązki ucznia. Zamykanie i otwieranie ośrodków tematycznych. Zadania domowe.
- SAŁASIŃSKI Mirosław : *Prawa ucznia, dziecka, człowieka* // Gazeta Szkolna : aktualności. - 2002, nr 4, s. 4
- SAWICKI Mieczysław : *Wolność i prawa ucznia* // Nowa Szkoła. - 2001, nr 2, s. 23
- STACHURA Monika : *Państwo jako podmiot prawa* // Cogito. - 2007, nr 18, dod. "Matura" s. 66-67
Matura z WOS-u.
- ŚLIWERSKI Bogusław : *Prawa ucznia we współczesnej szkole w kontekście myśli korczakowskiej* // Wychowanie na co Dzień. - 1998, nr 7/8, s. 3-9
Pozory tworzone przez nauczycieli w szkole, ukrywanie pseudowychowania.
- TATAROWICZ Jan : *Prawa ucznia w systemie edukacji* // Drama. - 1992, z.4, s. 5-6
- TOKARCZYK Ewa : *Prawa dziecka - ubezwłasnowolnienie czy pomoc?*. Cz. 2 // Nowa Szkoła. - 1998, nr 5, s. 36-41
Prawa człowieka (prawa dziecka) poprzez swoją powszechność, równość pozwalają na partnerstwo w szkole, na traktowanie uczniów jako ludzi, ale i na oczekiwanie takiego samego traktowania nauczycieli.
- TWORKIEWICZ Małgorzata : *O granicach sprawowania władzy w szkole* // Przegląd Edukacyjny. - 1996, nr 1, s.12-13
Prawa ucznia w szkole.
- WALC Wiesława : *Prawa dziecka i prawa ucznia w świadomości nauczycieli* // Kwartalnik Edukacyjny. - 2005, [nr] 1, s. 3-13
Konwencja Praw Dziecka.
- WALC Wiesława : *Prawa dziecka a szkoła* // Nowa Szkoła. - 2005, nr 6, s. 16-24

WINIARCZYK Tomasz A. : *Prawo w szkole, czyli katastrofa moralna* // Gazeta Szkolna : aktualności. - 2004, nr 16, s. 7, 13

Zawieszanie ucznia w prawie do uczęszczania do szkoły.

WRÓBLEWSKI Konrad : *Prawa człowieka* // Cogito. - 2007, nr 8, dod. "Matura" s. 76-77

Powtórzenie wiadomości z WOS-u.

ZIELICZ Włodzimierz : *Prawa dziecka... to znaczy czyje prawa?* // Gazeta Szkolna : aktualności. - 2004, nr 7, s. 9

Czy dyrektor szkoły ma prawo zawieszać ucznia w czynnościach szkolnych.

**WIĘCEJ TEMATYCZNYCH ZESTAWIENÍ BIBLIOGRAFICZNYCH
ZNAJDZIECIE PAŃSTWO W NASZYM INTERNETOWYM SERWISIE POD ADRESEM
<http://www.pedagogiczna.edu.pl>**